№ 119. Sestdeen, 13. oktobri 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ eſſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un ſeſtdeenâ.

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihweru ceelâ № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Mâcibas wêstules

grâmatwesanâ stenografijâ, kantordarbôs, korespondencê, prakt. rêkinasanâ un atmiņâ. Prospektu peesûta pret 7 kap. pastmarku. Контора изданій P. A. Кноке, С.-Петербургъ, Измайловскій полкъ, 9 рота 15.

Par Keiſariſkâs Augſtibas Tronamantineeka Zeſarewitſcha weſelibas ſtahwokli.

Peterburgâ, 10. okt. Ofiziali. Biletens par Wina Keiſariſkâs Augſtibas Tronamantineeka Zeſarewitſcha weſelibas ſtahwokli, 10. oktobrî, pulkſten 10 no rihta: Wina Keiſariſkâ Augſtiba Tronamantineeks Zeſarewitſchs pahrlaida nakti meerigaki nekâ wiſas eepreekſchejâs naktis. Sahpju nebij. Pret rihtu meegs turpinajâs beſ pahrtraukumeem 2 ſtundas. Uſtuhkums (aſinu ſapluhdums) kreiſajos paſirſchos naw maſinajees, bet nebara gandrihſ nekahdas ſahpes. Temperatura no rihta 38,3, pulſs 134, labs.

Parakſtijuſchi: Goda leibkirurgs, profeſors Fedorows, leibmedikis E. Botkins un goda leibmedikis S. Oſtrogorſkis.

Peterburgâ, 10. oktobrî. Ofiziali. Biletens par Wina Keiſariſkâs Augſtibas Tronamantineeka Zeſarewitſcha weſelibas ſtahwokli, 10. oktobrî, pulkſten 7 wakarâ. Wina Keiſariſkâ Augſtiba Tronamantineeks Zeſarewitſchs deenu pawadija meerigi beſ ſahpem. Temperatura 38,2, wakarâ 38,5, pulſs 132, labâ ſtahwokli.

Parakſtijuſchi: Leibahrſts Rauchfuſs, goda leibkirurgs, profeſors Fedorows, leibmedikis Ew. Botkins, goda leibmedikis Oſtrogorſkis.

* * *

Peterburgâ, 10. okt. Ofiziali. Sinods nolehma wiſâs walſts baſnizâs luhgt par Wina Keiſariſkâs Augſtibas Tronamantineeka Zeſarewitſcha iſweſeloſchanos.

Peterburgâ, 10. okt. Aleksandra Newſka kloſtera katedralê mitropolits Antonijs notureja aiſluhgumu par Wina Keiſariſkâs Augſtibas Tronamantineeka Zeſarewitſcha iſweſeloſchanos. Tahdi paſchi aiſluhgumi tika nutureti ari Petra-Paula katedralê un miniſtrijâs, Wina Majeſtates Paſcha kanzelejâ un zitâs waldibas un ſabeedriſkâs eeſtahdês. No daſchadâm walſts pilſehtam „Pet. tel. ag.“ ſanem telegramas ar ſinojumeem par wiſâs malâs notikuſcheem aiſluhgumeem Tronamantineeka Zeſarewitſcha iſweſeloſchanâs dehl.

Balkanu karſch.

— Serbija.

Belgradê, 21. (8.) okt. Ofiziali iſſino, ka wiſas mihs armijas ſelmigi ejot uſ preekſchu. Otrâ armija, kura no Kiſtendilas pahr Krimpalanku dodas uſ Kumanowu, eenehma Zarewoſelu un apzeetinato poſiziju Sultanſtepi. Uſ Riſtowazu aiſweſti 3 eewainoti ofizeeri un 50 ſaldati.

Belgradê iſplatijuſchâs ſinas, ka pehdejâs kaujâs gandrihſ iſnihzinats 7. pulks, kurſch pa leelakai daļai ſaſtahweja no belgradeeſcheem. Pulks uſgahjis uſ minem un uſſpridſinats gaiſâ. Schis baumas wehl naw apſtiprinatas par pateeſâm.

Belgradê, 22. (9.) okt. Ofiziali iſſino, ka pirmâs armijas preekſchpulki aiſgahjuſchi lihdſ Kumanowai.

Kehninſch generała Putnika pawadibâ aiſbrauza lihdſ Bilatſchkanai un tad atgreeſâs uſ galweno korteli Wranâ. Karaſpehks apſweiza kehninu ar leelu ſajuhſmu.

Treſchâ armija un ta kolona, kura rihkojas pee Ibaras upes, ſihwi zihnijâs gar wiſu fronti no Weleglawas lihdſ Ratſchkai un pee Nowibaſaras pret 40,000 arnauteem (albaneeſcheem) un 10 taboreem (bataljoneem), niſamu (turku aktiwâ karaſpehka) ar 4 batarijam, pee kam ſerbi atſita eenaidneekus lihdſ Prepolazai. Serbu armija pehz tam aiſgahja lihdſ Malokoſowai. Eenaidneeks ſteidſigi atkahpjas. Saudejumi ſerbeem eewehrojami, bet turkeem koti leeli. Ar ſewiſchkeem panahkumeem zihnijâs ſerbu armija, kura eenaidneekam nodarija gruhtus ſaudejumus. Sawaras kolona eenehma wiſus robeſchu apzeetinajumus. Preekſchpulki eegahja Kalipolê. Iſluhki ſaſneedſa jau Senizu.

Belgradê, 23. (10.) okt. Pirmâs armijas preekſchpulki eenehma Kumanowu un Priſchtinu un ari Karatowu un Kotſchanu.

Nowibaſaras ſandſchakâ ſerbi eenehma Senizu.

Belgradê, 23. (10.) okt. Ofiziali ſino, ka turku kara ſpehks pehz ſihwâm zihnam uſ wiſas linijas atkahpjotees un pametot kara rihkus, muniziju un pahrtikas krahjumus. Eedſihwotaji apſweizot ſerbu kara ſpehku ar gawilem.

Generała Schirokowitſcha nodała eenehmuſi pehz ſihwas zihnas Dſchurdſchewiſtupawas kloſteri Nowibaſoras tuwumâ.

Generała Jankowitſcha armija eenehma wiſu Labas apgabalu un ſaſneedſa Koſowas lauku.

Sche japeeſihmê, ka Seniza ir Nowibaſaras ſandſchakâ ſtarp Serbijas un Melnkalnes robeſcham un taiſnâ linijâ ir tikai wairs 25 werſtis tahlu no Belopoles, kuru ir eenehmuſchi melnkalneeſchi. Sche tad ſerbi un melnkalneeſchi drihſumâ ſaweenoſees.

— Greekija.

Atenâs, 22. (9.) okt. Generalis Danglis ſino, ka 2 greeku bataljoni zaur apeeſchanu aiſdſinuſchi turkus, eenehmuſchi Deſkati un tur apzeetinajuſchees. Turki atkahpjotees uſ Serbijas puſi. — Dſird, ka greeki eenehmuſchi Lemnoſas un Tenedoſas ſalas pretim Dardanelu eeejai. Semuhdens telegrafa ſatikſme ſtarp Konſtantinopoli un Tenedoſu pahrtraukta.

Uſ kara lauku katru deenu ſuhta jaunus kara pulkus.

Ari Epirâ pahrgahja greeki pahr robeſchu un eenehma augſtumus ap Artu. Turki apzeetinas pee Santeparas un ari kalnu pahrejâs. Greeku eſkadres komandants Jonijas juhrâ iſſludina blokadi gar wiſu turku juhrmalu no Gemonizas oſtas lihdſ ceejai Artas juhras lihzî.

Atenâs, 23. (10.) okt. Oſtâ peenahza 4 Anglijâ pirktas torpedu laiwas. No Filadelfijas un no Kretas eeradâs pa 1000 ſawwalneeku.

Teſalijas armija dodas no Elaſonas uſ preekſchu un ſpeeſch atpakaļ eenaidneeku, kurſch atwelkas uſ Serwiju.

Epirus armija dodas uſ Janinu.

Atenâs, 23. (10.) okt. Pehz energiſka greeku uſbrukuma eenaidneeks 22 bataljonu un 6 bateriju ſaſtahwâ pameta ſawas poſizijas un atkahpjas uſ Serbijas puſi.

— Bulgarija.

Sofijâ, 22. (9.) okt. Bulgarijas kehninſch un Serbijas un Greekijas kehnini iſmainijâs telegramam un apſweiza weens otru par panahkumeem.

Makedonijas armija pahrgahja 6. oktobrî pahr robeſchu un eenehma Zarewoſelu un Gurnodſchumanu. Ari Rodopes armija pahrgahja pahr robeſchu. Armija, kas dodas uſ Adrianopoli, eenehma Mehomiju, Kaſchu un Raſlugu.

Bulgarija atſina Italijas wirskundſibu pahr Tripoliſu un Kirenaiku.

Wakar diwi turku kreiſeri bombardeja Warnu. Turku granatas nodarija ſaudejumus ſewiſchki tajâs pilſehtas daļâs, kuras juhras tuwumâ. Nodega weena kaſarme, muitas waldes ehka, weenas dſirnawas, weens kloſteris un daſchas zitas ehkas. Turki diwâs laiwâs mehginaja ari zelt malâ karaſpehku, bet pret bulgaru uguni bij jaatkahpjas. Pehz tam turku eſkadre bombardeja ari neapzeetinato Kawarnas oſtu.

Sofijâ, 22. (9.) okt. Priwata ſina. Bulgaru kara ſpehks dodas wiſur uſ preekſchu un turki ſteidſigi atkahpjas. Bulgaru preekſchpulki aiſſteiguſchees jau lihdſ Kirkeliſes apkahrtnei un lihdſ Adrianopoles fortu linijai.

Sofijâ, 23. (10.) oktobrî. Bulgaru armijas pa wiſu fronti cet uſ preekſchu. Turki atkahpjas iſbailês un pamet leelgabalus, ſlintes, muniziju un pahrtikas produktus. Turku eedſihwotaji ari aiſbehg no ſaweem dſihwokleem. Daſchos zeemos ſaldati ir ſalaſijuſchi maļus behrnus, kurus winu wezaki ir atſtahjuſchi. Bulgaru preekſchpulki ir jau aiſſneeguſchi Kirkiliſi un Adrianopoles apzeetinajumu linijas. Raſlugas aprinki bulgari eenehma Dſchakorandas ſahdſchu. Muſtapapaſchâ bulgari eeguwa 100,000 kilogramu labibas. Muſtapapaſchu bulgari pahrdeweja par Ferdinandowu. Bulgaru kara ſpehka gara ſtahwoklis labs. Turki naw wehl ſaguhſtijuſchi neweena bulgaru ſaldata. Saguhſtitos turkus bulgari apgahdâ labi.

Konſtantinopolê, 23. (10.) oktobrî. Adrianopoles apkahrtnê eeſahkuſês leela kauja. Abâs puſês ſaudejumi leeli. Konſtantinopolê ſagaida nemeerus, ja bulgari pee Adrianopoles uſwaretu. Birſchâ wehrtibas kriht. — Sche runâ, ka pehz bombardeſchanas turki zehluſchi malâ pee Warnas kara ſpehku (?) No Konſtantinopoles aiſſuhtiti uſ Melno juhru trihs transſporti kara ſpehka.

Adrianopoles apzeetinajumi ſaſtahwot no kahdeem 11 pa dakai moderneem forteem un apzeetinajumu apkahrtmehrs eſot 25 werſtes.

— Melnkalni.

Plawnizâ, 23. (10.) okt. Melnkalneeſchi wakar no rihta ceſahka bombardet Taraboſchu un turpinaja bombardeſchanu lihdſ plkſt. 4 p. p. Skularos turkeem truhkſtot kara peederumu. Maliſori pahrgahjuſchi melnkalneeſchu puſê.

No ahrſemem.

Turku kara flote Melnajâ juhrâ.

Tà kà turku kara flote, kura lihdſ ſchim aiſ bailem no italeeſchu kugeem ſlehpàs Dardanelos, tagad pehz meera noſlehgſchanas ar Italiju, ſahkuſi bihtees no greeku flotes, un tadehl neeedroſchinajas iſbraukt Egeiſka juhrâ, tad turku waldiba nolehmuſi, ſcho floti ſuhtit uſ Melno juhru, lai te apdraudetu Bulgarijas peekraſti, bloketu Warnas un Burgaſas oſtas un pahrtrauktu Bulgarijas juhras tirdſneezibu. Bulgarijai naw kara flotes, ko turkeem pretim ſtahdit, un tadehl turki war eedroſchinatees parahditees Melnajâ juhrâ.

„Nowoje Wremja“ ſchehlojas, ka kreewu ahrleetu miniſtrija noſkatotees tik weenaldſigi uſ turku flotes operazijam Melnajâ juhrâ. Kad italeeſchu-turku kara ſahkumâ italeeſchu flote apdraudejuſi Turzijas peekraſti Adriatiſkâ un Joniſkâ juhrâ, kur Auſtro-Ungarijai intereſes, tad pehdejâ tuhlit proteſtejuſi, un zaur to peeſpeeduſi Italiju, no ſchahdâm operazijam atturetees. Kreewijai eſot Melnajâ juhrâ tikpat ſwarigas tirdſneezibas un zitas intereſes kà Auſtro-Ungarijai Adriatiſkâ un Joniſkâ juhrâ. Tadehl Kreewijai eſot tahda pat teeſiba, praſit no Turzijas, ka wina no flotes operazijam Melnajâ juhrâ atturetos.

Dſimſtibu maſinaſchanâs Wahzijâ,

pehz Berlines ahrſta Roberto Heſſena preekſchlaſijuma, eeſahkuſês jau 1898. gadâ, kad Wahzijâ peedſimuſchi 2 miljoni behrnu. Schis ſkaitlis paſtahwejis gandrihſ negroſits 12 g., lai gan tam wajadſejis peeaugt. Tagad wajadſeja buht peedſimuſcheem 2 miljoni 700,000, bet nu 1910. gadâ atkal bijuſchi tikai 2 miljoni, tà tad par 700,000 maſak nekà wajadſejis buht. Bet wahzu tautas ſkaits tomehr peeaug, tapehz ka mirſtibu ſkaits par 800,000 paleek pakaļ dſimſtibu ſkaitam. Weenkahrſchako lauſchu ſchkiru augliba ir 3 reiſ leelaka nekà iſglihtoto un turigo ſchkiru augliba. Wiſaugligakee Wahzijâ ir poļu apgabali. Kas ſihmejas uſ dſimſtibu maſinaſchanâs zehloneem, tad wiſpirms janorahda uſ leelaku ſaimneeziſku ſapraſchanu. Strahdneeki ſapratuſchi, kahda leela noſihme ir kapitala krahjumam, kuru patehrê behrni, un tapehz tee labaki atſakas no behrneem nekà no krahjgrahmatinas. Sugas uſtureſchana praſa gruhtaku dſihwi. Bet modernee ehrtumi ſeewetem atnem patiku, wehl ilgaki neſt behrnu naſtu. Tapehz augſta ziwiliſazija naw nekahda laba beebrene zilwekam. Ta noweetê tautas, gluſchi tapat kà helenus un romeeſchus. Tagad franzuſchi jau ir tik tahlu, un mehs (wahzeeſchi) teem ſekojam ar milſu ſoleem.

Seeweeſchu konſtituzija (meeſas uſbuhwe) wiſpahrim panihkſt. Naw pareiſi, weenigo wainu uſkraut leelpilſehtam, jo zaur winâm tikai bijis eeſpehjams eedſihwotaju leelais peeaugums beidſamos gadu deſmitos. Leelpilſehtas patureja tos no laukeem, kuri zitadi buhtu aiſgahjuſchi uſ ahrſemem. Agrak Wahzija iſweda zilwekus, tagad wina iſwed prezes. 1876. g. Berlinê ik uſ 1000 zilwekeem peedſima 47, tagad tikai knapi 20. Wahzu tauta Eiropâ newar iſpleſtees un ari ſaimneezîſkâ ſinâ ta zitâm tautam ir eenihſta, jo wina weenmehr wehl peeaug. Kas te buhtu darams? Atmetamas ir tâs domas, nabaga nowahrguſchas ſeewas ar kahdeem adminiſtratiweem lihdſekleem arween no jauna dſiht nedeku gultâ. Wajaga

gahdat par to, ka sceweetes attihstas arween spehzigakas. Tagad wahzu tauta wairojas zaur strahdneeku seewam, bet tàm tagad kà nedelneezem jastrej uf fabriku. Tapehz wajaga isgahdat mahtem leelaku aissardsibu, leelaku zeenibu. Ja mehs gribam spehzigas mahtes, mums jausaudsina spehzigas meitas. Tapehz skolu reforma, biologiska reforma. No baziku bailem wajaga pahreet uf darbigu higienu. Wahrdsinatai meesai wajaga atdabut atpakal sawas dabiskàs teesibas. Ehrtibas jautajumus wajaga nobihdit, un wairak eewehrot tos apstahkkus, kuri pee wesselibas ustureschanas pateescham nepeezeeschami.

Romeeschu keisars.

Parisè, 21. (8.) okt. Awise „Petit Parisien" sino no droscheem awoteem, ka Italijas kehninsch peenemschot romeeschu teisara tituli.

No eekschsemem.

Walsts domes wehleschanu gaita.

Lihdschim, pehz „Retsch" sinam eezelti 5,285 balsotaji, no kureem labee un nazionalisti esot 2,359, oktobristi 482 un opozizijas partijas 1792. Bespartejneeku esot 652, scho pulkà ari bespartejneeku labee.

Pehz „Now. Wr." sinas eezelti: labee 2,511 (jeb 57%) zentra, 614 (jeb 13%) un opozizijas partijas 1,328 (jeb 30%).

Japeesihmè, ka pasihstamais progresistu liders, grafs Uwarows, schoreisejàs wehleschanàs nemaj naw eewehlets balsotajos un tà tad zeturtajà domè winsch wairs nenahks.

Peterburga. Pahrbrauza no Spalas ahrleetu ministris Sasonows.

— Awises „Lutsch" 20. numurs konfiszets.

— Gubernas wehleschanu komisija zehluši protestu pret 5. oktobrî isdaritàm strahdneeku balsotaju wehleschanam, kapehz minetàs wehleschanas atzeltas un taps no jauna isdaritas.

— Keisariskà pawilsonà Zarskoje Selà uf seemel-reetrumu dselsszela Krisariskàs saru linijas telegrafa telpàs eebrukuschi greesti, pee kam gruhti eewainoti diwi zilweki: telegrafists un wagonu saahketajs. Wini abi aiswesti uf Peterburgu slimnizà.

— 10. oktobrî Peterburgas apgabalteesa, bes swehrinato peeschdetaju peedalischanàs, isteesaja apsuhdsibas leetu pret Wiborgas magistrata lozekleem Fagerströmu, Palmrotu un Lagerkranzu, kuri bija apwainoti dehl weenlihdsigu teesibu likuma pahrkahpschanas. Teesa wisus apsuhdsetos atsina par wainigeem un noteesaja uf 6 mehneschem zeetumà katru, bet Sapetowa ziwilprasibu, kà nepeerahditu, atraidija.

— Peterburgas pilsehtas waldes bij. rewisijas komisijas lozekli D' Andrè teesu palata atsina par wainigu kukulu nemschanà un nospreeda, atzelt winu no amata un peedsiht no wina 36,000 rbl., waj nemaksaschanas gadijumà, eeweetot winu uf 3 gadeem zeetumà.

No Maskawas. Nupat trihs Maskawas tauteeschi J. Rempeters, E. Wiegners un F. Tumschewitzs issuhtijuschi usaizinajumus peedalitees korî, kursch lai usstahtos konzertà, kuru nodomats sarihkot kahdà Maskawas leelakà sahlè ar jaukta kora un labako latweeschu musikas mahkslineeku peedalischanos. Konzerta sarihkotaji usstahdijuschi par mehrki: pirmkahrt, rahdit ari zittauteescheem sawu spehju musikas mahkslas laukà un otrkahrt, no tihra atlikuma dibinat fondu, no kura issneegtu pabalstus latweeschu apdahwinatakeem un masturigakeem musikas augstskolu audzekneem Maskawà. Ar schahdu kora sastahdischanu schàs leetas iniziatori negrib kaut kahdà sinà kaitet pastahwoschàm latweeschu eestahdem, bet pulzet wisus, kam spehja un sajuhsma preeksch schahda mehrka, upuret preeksch ta daku no saweem walas brihscheem. Tadehl usaizinajums greests gan uf teem, kas jau tagad dseed beedribu koros, kà ari uf teem, kas lihdz schim naw nekur peedalijuschees. Kora kopotaji domà, ka preeksch nodomatàs usstahschanàs korim wajadsetu pastahwet wismaz no 100 personam. Zeresim, kad tas sanahks daudz leelaks, jo Maskawà dsihwo daudz latweeschu. Mehginajumi nodomati Baschanowa realskolas telpàs, un pirmais tahds nolikts uf 13. oktobri. Nowehlam kreetnajam pasahkumam dischus panahkumus. „L."

— 10. oktobrî pulksten 9 rihtà notizis sprahdseens pulwera pagrabà starp Simenowa meestu un Taganšku. Tur strahdneeki nodarbojuschees ar besduhmu pulwera kastu pahrneschanu no weenas telpas otrà, pee kam weena kaste krituši un sprahguši. No sprahdseena eewainoti 4 strahdneeki, 3 no teem nahwigi un ispostita noliktawa. Par laimi no satrihzinajuma naw aisdedsees galwenais pulwera pagrabs, zitadi katastrofa buhtu milsiga.

Minska. Baltàs wehrdsenes. Scha gada julija sahkumà aresteja degwihna noliktawas pahrsina palihgu Gusakowu un apwainoja to par 17 gadus wezas meitenes, pahrsina kalpones, iswaroschanu. Bet ar Gusakowa aresteschanu nahza gaismà wehl schausmigakas leetas. Israhdijàs, ka noliktawu, kurà strahdaja ap 100 strahdneetschu, Gusakows bija pahrwehrtis par sawu haremu. Gandrihs wisàm meitenem bija japaleek par wina mihlakàm. Katrai strahdneezei, kas no jauna eestahjàs, bija jataisa wisite pee pahrwaldneeka palihga wina dsihwokli. Kas to nedarija, tàs atsina par nederigàm un atlaida. No Gusakowa netika walà ari pusaudschu meitenes. Teesa peespreeda Gusakowam 2 gadus arestantu rotas.

Beloosersk. Belojas ezers jau pilnigi aissalis.

Ribinsk. Nodegusi Durbina alus daritawa.

Atkarsk. Sche plosas sneegputeni.

Taganroga. Schejeenes twaika katlu leetuwè isdeguschas wairak nodakas. Saudejums sneedsas pee 100,000 rbl.

Nischnij-Nowgoroda. Wolgà un Okà eet ledus.

Kertscha. Juhrà plosas stipra wehtra.

Kijewa. Soli pret maskreeweem. Tautskolu inspektors Ponomarenko aisleedsis eegahdatees preeksch skolu bibliotekam grahmatas maskreewu walodà, pee kam pat tahdas neatraduschas schehlastibu wina azîs, kuras ir no tautas apgaismoschanas ministrijas atwehletas leetot skolu bibliotekàs.

Blagoweschtschenska. Amuras upè eet ledus.

Wladiwostoka. Sche atklahts elektrisks tramwajs, pirmais tahds Sibirijà.

Tscherdina. Kama, Wschera un Kolwa jau aissaluschas. Ledus uf schim upem jau tik beesa, ka pa to war ar sirgeem braukt.

Somija. Par Wiborgas magistrata lozekla Lagerkranza atswabinaschanu no zeetuma Peterburgà jau bij sinots. Pee apzeetinaschanas winam bij prasits, lai eemaksà salogu un tad to atswabinàs, bet winsch leedsàs to darit. Beidsot no wina prasits, lai tad masakais dod solijumu, ka eeradisees pee teesas Peterburgà, kad ta winu usaizinàs. Lagerkranzs uf to atbildejis, ka winsch ari tahdu solijumu newar dot, jo atsihstot tikai Somijas teesas. Neraugotees uf schahdu isaizinoschu istureschanos, winsch tomehr atswabinats no zeetuma un atgreesees atpakal Wiborgà, kur sanemts ar leeliskàm owazijam.

Widseme.

Walsts domes wehleschanu deena

preeksch Widsemes Gubernas wehleschanas sapulzes nolikta uf 25 **oktobri.** Sapulze notiks sem landmarschala presidijas Masajà Gildè. Schai sapulzei buhs jazel tschetri walsts domneeki: weens if leelgruntneeku balsotajeem, weens if pagastu balsotajeem, weens if pilsehtneekeem un weens pehz sapulzes iswehles if wisu balsotaju pulka. Lihdz schim apsihmeti par kandidateem: if leelgruntneeku kurijas barons Nikolajs Wolfs (if Lahsbergu zilts) un if wispahrejà balsotaju pulka barons Aleksandrs Meijendorfs (no Mas-Straupes). Kandidati if pilsehtneeku un pagastu balsotajeem wehl nesinami. Tà ka leelgruntneeku balsotajeem Widsemè weeneem pascheem majoritate, tad no wineem arî atkarasees atteezigo kandidatu isredseschanàs.

Riga. Sahtibas beedriba „Auseklis" swehtdeen, 7. oktobrî, noswinejusi Romanowa eelà № 25 sawus 25 g. pastahweschanas swehtkus.

— Walsts domes wehleschanas. „Widz. Gubernas Awises" sludinajumos teek sinots, ka walsts domneeku wehleschana Rigà nolikta uf **18. oktobri,** un kad pirmà wehleschana buhtu nesekmiga, tad pahrwehleschanam janoteek **23. oktobrî.**

— Inschenera W. Bornhaupta noslepkawoschanas mehginajuma leetà, kà „R. T." sino, polizija atradusi un apzeetinajusi atentatà peedalijuschos strahdneekus. Borhaupta noslepkawoschanas nodoms zehlees zaur ekonomiskàm nesaskanam. Schauts tizis no Mausera sistemas pistolem, kuras wineem aisdewusi kahda „komiteja". Usbruzeji bijuschi Salamandra fabrikas strahdneeki, diwi brahli O. un D. un no Leepajas atbraukuschais K. Wisi wini peederot pee kahdas eewehrojamas rewoluzionaru partijas un wineem bijis jau ilgaku laiku Reweles celà konspiratiws dsihwoklis, kurà wini apzeetinati pagsteidzeen pee pusdeenas galda. Dsihwokli atrasti braunini un mauseri un wini tikuschi nejauschi pahrsteigti, tà ka negumuschi pakert sawus ar schaujameem peeberumeem labi apgahdatus eerotschus un pretotees.

— Proklamazijas pehdejàs deenàs iskaisitas fabriku rajonos. Schinis proklamazijàs strahdneeki usaizinati balsot par Dr. Preedkalnu.

— Kratischanu 8. oktobrî isdarija 2. Jelgawas-Ahrrigas polizijas eezirkna pristawa palihgs Amalijas celà № 7, kahda Kreewu-Baltijas wagonu fabrikas strahdneeka dsihwokli. Atroda proklamazijas un konfiszeja daschadas grahmatas un broschuras. Strahdneeka pascha nebij mahjà. Usdots winu apzeetinat.

— Behres polizijas usraudsibà. Swehtdeen, 7. oktobrî, pehz pusdeenas bij janoteek uf Plestodales kapeem isglihtibas beedribas „Uguns" beedrenes Lihbas Paegle apglabaschanai. Polizijai bij sinots, ka pee apglabaschanas notikschot demonstrazijas, kapehz uf mineto kapsehtu aissuhtija jahschus un kahjam apmehram 30 wihru stipru polizijas komandu pristawa palihga wadibà. Kapsehtà bij sapulzejuschees kahdi 500 zilweki. Bet paglabaschana noriteja bes kahdeem trauzejumeem. —pl.

— Leelstwaikonu sapluhdums pehdejàs deenàs nomanams Rigas ostà. Tà Mihlgrahwî ween bijuschi kahdi 30 kugi, starp teem tikai daschi sehgelneeki. No wineem 16 eenahkuschi tukschà, lai tikai usnemtu koku lahdinus, un pahrejee eenahkuschi wiswairak ar ogku un mahla lahdineem. Turpat Mihlgrahwî patlaban usnem maschinu ellas lahdinu ari Astrachanas ostas schkidrumu kugis „Spinosa". Schis kugis jau schogad 5 reisas isbrauzis ar ellas lahdinu no Rigas ostas un wehl tikpat daudz reisas grib isdarit brauzeenus lihdz nawigazijas beigam. „R. A."

Lubana. Schur tur awisès parahdijàs sinojumi, ka weetejais mahzitajs Maldons aiseeschot no Lubanas uf Zehsu braudsi. Tas naw teesa. Maldona kungs gan bija nodomajis aiseet un tamdehl, ka pagasts nenomaksajot daschu wajadsigo nodokku. Weena daka lubaneeschu eesneedsa luhgumrakstu komisoram un luhdsa, lai tas leetu ismekleejot, kamdehl weetejà pagastwalde nenomaksajot kahrtigi nodewas. Pagastwalde leetu nokahrtoja un mahzitajs palika tepat Lubanà. Konrads.

Sloka. Paschnahwiba. 9. oktobra wakarà Sloka, weesnizà „Salais koks" ar rewolwera schahweenu nonahwejàs 36 gadus wezais G. A. Pee wina usgahja kabatas grahmatinu, kurà bija eerakstits: „Aismirstat mani, es mirstu."

Zarnikawa. Rigas tuwums jau wispahri pasihstams laukstrahdneeku truhkumu te wehl wairak pawairo. Kas ween daudzmaz spehzigaks, tas wasaru dodas uf pilsehtu, pee kam ari juhra ar Gaujas eeteku prasa sawu daku darba spehka pee nehgu swejoschanas u. t. t. Lai schahdà klismà ispalihdsetos, tad Zarnikawas muischa pehdejà gadà par strahdneekeem eewes kreewus un latgaleeschus. Daschi no scheem eewesteem strahdneekeem tomehr rihkojas tà, it kà tee lihdz schim nebuhtu redsejuschi ne sirgu, ne wahgu. Tà, gadas redset brauzeju, kursch sirgam usmauzis sakas otradi: kokus pee kruhtim, kisenu uf ahru. Zits atkal apjuhk wahgus smehrejot un usmauz riteni otradi uf ass. Weetejee saka, ka par scho warot tikai muischas amatneeki preezatees, jo pee tahdas rihkoschanàs buhschot wiseem deesgan darba un pelnas. „R. A."

Peterupes draudse. Schàs draudses mahzitajam Stahmeram jaapkopj ari wehl Zarnikawas un Skultes draudses. Lai deewkalposchanas wisur isnahktu weenadà wairumà, tad tas basnizas apbraukà pehz kahrtas, katrà swehtdeenà sawu. Tanis swehtdeenàs, kad naw mahzitaja, basnizàs spredikus nolasa skolotaji-kesteri. Peterupè daschreis tomehr atgadas, peemehram 30. septembrî, ka skolotajam lihdz ar basnizenu pulzinu jagreeschas mahjup, basnizà netikuscheem, jo naw atnahzis swanikis ar basnizas atslehgam. Wispahrigi nemot, ari draudses lozekli pret sawu basnizu isturas deesgan wehsi.

— Seme sche, kà jau juhrmalneekeem, galwenà kahrtà ar smilts pamatu, kadehl semneeku saimneezibu saknu dahrsos rascha pastahwigi sema. Scho gadijumu nu wairaki eewehrojuschi un kehruschees pee sinamu semes gabalu pamatigas uslaboschanas dahrsa saknu kulturai. Tà, weetejais mahzitajs nodewees kahpostu kulturai. Schogad ar kahposteem bij apstahdits ap 2 puhrweetas leels semes gabals. Auguschi bij labi un peeprasijumu bij famehrà daudz. „Ds. W."

No Walmeeras. Skolas sinas. Kronis asignejis 5000 rublus bijuschàs Walmeeras pilsehtas seewweeschu skolas nama pahrbuhwei, tà ka tur lai waretu eerihkot pirmmahzibas skolu.

No Walkas. Ugunsgrehks. 6. okt. ap pulksten 5 pehz puhdeenas iszehlàs ugunsgrehks Lotschu muischà (Wichmanshof). Nodedsa rija un schkuhnis. Uguns, kà domajams, zehlusès no labibas schahweschanas. Ehkas bij apdroschinatas Widsemes ugunsapdroschinaschanas beedribà, bet labiba ne, un zaur to muischas rentneekam nodarits ap 1000 rbl. leels saudejums.

— 7. oktobrî iszehlàs uguns Semenowa celà, kur nodedsa kahda dsihwojamà ehka lihdz ar klehti, kas bij apdroschinati 2. Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedribà. Sadega ari wisa eemihtneeku mantiba. Saimneeks gan bijis sawu mantibu apdroschinajis par weselеem 2000 r. Schi apdroschinaschanas suma sazehlusi daschadas walodas par ugunsgrehka zehloneem. Isglahbt naw neko isdewees. „R. A."

No Terbatas. Alkohola upuris. Pagahjuschàs peektdeenas pehzpusdeenà, kà „Nordl. Ztg." sino, nogahdats polizijà 30 gadus wezais 5. kursa medizinas students J., kursch, peedsehruschà prahtà buhdams, dselsszela stozijà nepeederigi ahlejees. Nahkoschà naktî winsch turpat polizijà nomiris, kur tizis eewestots, tadehl ka winam nebijis dsihwokla. Nahwes zehlonis bijis pahrmehriga alkohola baudischana. Pehdejà laikà winsch katru deenu isdsehris ne masak kà diwi stopi degwihna.

Kurseme.

Leepaja. Par kahda Londonas ekspropriatora Zihruka apzeetinaschanu. Teroristis Zihrulis apzeetinats ar lahdetu Mausera pistoli, ziankalijs (gifti) un wairak wiltotàm pasem. Winsch usdewis sewi par Andreju Orbi; israhdijees, ka winsch ir sawà laikà sinotàs leelàs ekspropriazijas dalibneeks Londonà. Toreis Zihrulim isdewees ismukt. Bez tam winsch teek apwainots par to, ka 1906. g. isdarijis Rigà wairak laupischanas usbrukumus. 1906. g. tas kahda maz swariga noseeguma dehl bij kritis polizejas rokàs, bet no Terbatas ismekleschanas teesnescha pret 500 rbl. saloga atlaists brihwà un bij tad emigrejis uf Angliju. Jr. Zihruls teek turets aisdomàs, ka tas pehrn ari Rigà isdarijis kahdu slepkawibu. Tà tad dabuts rokà loti swarigs, daudzkahrtigs noseedsneeks.

No Wentspils. Drigenes saehdusès. Kahda Kahrklu, kà „J. A." sino, kas dsihwo Petera celà S. namà, bij aisgahjusi uf laukeem kartupelus nemt. No tureenes wina bij pahrnesusi sew lihdz drigenes. Behrni sahka ar drigenem rotalatees, K. behrni eedewa tàs ari otra strahdneeka meitenitei, 3 gadus wezai Annai D., kura tàs saehdàs. Behrns sahka mozitees un pehz laika palika ahrprahtigs. Gan nelaimigo tuhlin aisgahdaja uf iliniku, bet maz zerams, ka wehl spehs winu glahbt.

No Jekabmeesta. Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskà Sabeedriba sarihkoja Jekabmeestà lopu pahrraugu un kopmoderneezibu waditaju kursus no 1. oktobra lihdz 22. dezembrim. Kursi ari eesahkàs 1. oktobrî ar apmehram 38 kursisteem un kursistem. Kursistu peenemschana wehl turpinas. Togad jau ir peenemts 53 kursistu (43 wihreeschi un 10 seeweetes). Kursu apmekletajeem teek 2—3 stundas deenà lasitas lekzijas preekschà Belewijas weesnizà. Pahrejais laiks teek isleetots pee praktisteem darbeem. Praktisko darbu ispildischanai kursu apmekletaji un apmekletajas ir sadaliti grupàs. Weena grupa strahdà laboratorijà, otra pee kopmoderneezibas maschinam, treschà pee sweesta isgatawoschanas u. t. t. sem spezialistu wadibas. Kursisti

ikhdj schim ijpilda sawus darbus ar leelako interesi. Zerams, ka isnahks labi lopu pahrraugi un kopmoderneezibu waditaji.

—rs.

No Jekabmeesta un Krisburgas. Starp Jekabmeestu un Krisburgu tek Daugawa. Schee abi meestini atrodas uf Daugawas krasta un ir jaatsihst par netihribas perekli. Leelakà daka no apdsihwotajeem ir schihdi, zaur ko ari laikam isskaidrojas ta netihriba un nekahrtiba, kura sche ir sastopama leelâ mehrâ. Daschreis Jekabmeests ir apstahts ar tahdu smaku, ka pat nepatihkami ir iseet no dsihwokla. Bet ja wehl wehjsch puhsch no Krisburgas puses, tad schij smakai peeweenojas Krisburgas nelabà smaka un top pawisam nepanesami elpot.

Schinîs deenâs tika atrasts papirosa gals eeksch baltmaises. Leetai tika dots likumigs wirseens. Tas pats maiszepis jau wairak reises esot sodits ar naudas sodu, bet tomehr naw zentees eeturet tihribu. Wispahr ar tihribu ari pee ehdamàm weelam apstahw koti slikti.

Kahrtibas sinâ ari tas pats sakams. Kad kahdam lahdreis ir japasteidsas ahtrak paeet, tad jau lai nedomà pa trotuaru tikt. Tur schihdi sastahjuscheés stahw un gahjejam ad schihds papreekschu janokustina nost, tad tikai teek uf preekschu.

Schihdi tirgojas ari aisleegtâ laikâ — wakaros pehz noteiktà laika un swehtdeenâs, kad weikaleem jastahw zeeti. Wini pat tirgodamees aisteek garamgahjejus pa eelu, faukdami katrs sawâ bodê un peedahwadami sawas prezes. Lai tu zilweks neesi nemaj to schihdu redsejis, bet winsch jau kleedj: „Nahz sur, nahz sur ekf mane bode, mane weze kunde, es tewi pasihstu". Ja neapsinas winus, tad nemaj nedrihkst pirkt aij pahrmaksaschanas, jo schihds jau tew aisprasa otrutik wismaj preekschâ. Tadehl ar wineem naw eeteizami eelaistees ari weikalistàs padarischanâs.

—rs.

No Tukuma. Latweeschu teatra tehwa Adolfa Allunana peeminas wakaru sarihko Tukuma Weesigà beedriba swehtdeen, 14. oktobrî. Wakaru atklahs ar Schopena sehru marschu. Pehz tam J. Birsgala kungs lasis: „Allunans kà akteers, zilweks un raksinceks." Preekschlasijumam, kursch sastahdits pehz J. Bisrgala kunga atminam par nelaiki, sekos wina eezeenità tautas luga: „Kas tee tahdi, kas dseedaja, jeb: Klausibas laikos". — Tà ka skaidrs atlikums no schi isrihkojuma tiks seedots A. Allunana peeminas fondam, tad ari zerams, ka wina zeenitaji nekawesees scho israhdi apmeklet. Sahkums buhs pulksten 6 wakarâ un balles beigas, kura, kà parasts, sekos teatra israhdei, pulksten 4 rihtâ. Biletes eepreeksch dabujamas J. Birsgala, Leitlanda un Ekmana kgu weikalos.

No Kuldigas. Dedsinaschana? Pagahjuschas sestdeenas wakarâ, pulksten 8 iszehlàs ugunsgrehks Leepajas eelâ № 55, Bl. tirgotawâ. Tur bij aisdegusês petrolejas muza. Ugums maj azumirklos pahrnehma wisu tirgotawu un no tureenes pahrgahja uf weikala ihpaschneeka dsihwokli. Drihjuma sastelsas ugunsbezsejs un ugunsdzesejs, ka namam isdega tikai eekscheene, bet jumts neeegahsàs. Dihwaini bij, ka wehlu wakarà pehz weikala slehgschanas bij warejusi izseltees ugums. Daschas weetas isdeguschajà namà likàs buht aplaistitas ar petroleju, kapehz zehlàs aisdomas par tihschu dedsinaschanu. Uf scho aisdomu pawata tad ari nama un weikala ihpaschneeku Bl. tuhlin apzeetinaja un tikai treschâ deenà atswabinaja pret droschibas naudas eemaksu, lihdj leeta taps no teesas puses ismekleta un isspreesta. Nams bijis jau tumu pee 100 gadu wezs un apdroschinats par 21,000 rubleem. — Sche wehl japeesihmê, ka zaur scho ugunsgrehku ari zilweka dsihwiba gahjusi bojà, jo tirgotawâ pee bufetes atrada bej dsihwibas sihmem gulam 26 gadus wezo Ansi Egliti. Domà, ka winsch no augschistabas eekritis leesmu pahrnemtajà tirgotawâ un tur dabujis galu.

— Jaunekku eeswehtischana. Swehtdeen, 14. oktobrî, buhs Kuldigas latweeschu luteranu draudses jaunekku eeswehtischana — otrà schinî gadâ. Pirmâ eeswehtischanâ eeswehtija jaunekkus ar jaunawam kopâ, bet tagad eeswehtis tikai jaunekkus ween.

— Parasto Kuldigas rudens gada tirgu schogad notureja 8. oktobrî un ne 6., kà tas parasts, jo 6. oktobris schogad eekrita sestdeenâ un schinî deenâ nemehdj gada tirgus noturet.

„R. A."

No Ehdoles. Sods par nezeenigu istureschanos pret walsts karogu. Tehwijas kara jubileju swinot schejeenes ministrijas skolas skolotajs Spurinsch, kà „R. A." sino, bij lizis sawam tehwam walsts karogu no kolas nama iskahrt pa atejas weetas logu, tà nezeenigi isturedamees pret walsts karogu. Par to nu wineem abeem tagad peespreests zeetuma sods: dehlam 3 mehneschi par „rihkojumu" un tehwam 1 mehnesis par „rihkojuma" ispildischanu. Abi wini apzeetinati un aisweesti uf Wentspili sodu izzeest. — Maj zerams, ka schahdam skolotajam ari turpmak buhs lemts pee mums pildit wina lihdschinejo weetu.

Puse. Kursemes gub. beedribu leetu komisija flehgusi Puses isglihtibas beedribu.

Suseja (Iluksites apr.). Kà „J. D. L." sino 30. septembrî te aresteti no ahrsemem atgreesuschais Lejinsch un wina mahsa, kurus apwaino dehl 1905. gada notikumeem.

Gramsda. Zelâ uf Kuldigu kahdam P. starp Aswiku un Gramsdas muischam Dalnas meschâ usbrukuschi 3 laupitaji, kas winu aplaupijuschi lihdj pat kreklam, atnembami naudâ 30 rublu 40 kap.

Bahrto. Schejeenes Burgelu meschsargos 15 gadus wezais sehns Jahnis Kluzis noschahwis kahdu 7 gadus wezu tschiganu sehnu.

Wehrâ nemamas adreses:

Jelgawas Laukf. Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedriba,
Jelgawâ, Katoku eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenâs no pl. 10—2
Bilanze 30. septembrî 1912. g. **5,972,771 rub. 21 kap.**

Leel-Sesawas krahj-aisdewu kase Jelgawâ,
Jelg. Laukfaimneezibas Beedribas namâ, Katoku eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenâs no pulksten. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeschu Sawstarpiga Apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina wisadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

Latweeschu Sawstarp. Dsihwibas apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina uf mirschanu un sadsihwoschanu **kapitalus, muhscha rentes** un **behrnu naudas** (no 50 rbl. sahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakà spezialitate glaunu apgehrbu isgatawoschanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu angku- un eekschsemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Laukf. Beedribas Konsuma Weikals.
Katoku eelâ Nr. 44. Telef. 74. Wisadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumâ un masumâ.

Tirgotaju un Ruhpuceku Ekonomiskà Sabeedriba.
Walde **Rigâ,** leelâ Kehninu eelâ Nr. 27, nodalas **Jelgawâ,** Katoku eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilsehtâs.** Wisadas ruhoneezibas maschinas un rihkus, elektrotechniski peederumi, dsirnawu maschinas un akmenus u. t. t.

W. Jaksmans
drehbneeks
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.
Leels kahjums eeksch un ahrsemes stoffu.
Glihti uswalki
no **35** rubli sahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawa, Pasta eelâ Nr. 1.
Drehbes leelâ iswehlê no wisslawenakàm **eeksch- un ahrsemes fabrikàm.** Kà ari leels lehgeris gatawu glihtu uswalku un mehteku

Tadaikos iszehlees Sibirijas lopu mehris; nosprahguschas 6 gowis.

No Jelgawas.

Gubernas wehletaju sapulze walsts domneeku wehleschanam sem gubernas muischneezibas preekschneeka wadibas nolikta no gubernatora kunga uf 25. oktobri sch. g., pulksten 12 deenâ Meerteesneschu sapulzes telpâs.

Gubernatora kungs isbrauzis 7. oktobrî amata darischanâs un gubernas pahrwaldibu nodewis wizegubernatoram.

Eezelts par ahrkahrtigu sewischku usdewumu eerehdni pee Kursemes gubernatora pee Teesleetu ministrijas peeskaititais von Brewerns.

Par Kursemes gubernas zeetumu inspektora sekretara weetas ispilditaju eezelts Turmanis, Widsemes gubernas waldes zeetumu nodalas darbwescha palihga weetas ispilditajs.

Garigs konzerts. Eeslawetais Slawjanska koris konzerteja zeturtdeenas wakarâ Nikolaja bajnizâ. Konzerta programa bij plascha un tika ispildita kà to jau no tahda isslaweta kora wareja sagaidit. Neskaidra tekста israksana, kà wispahriga slimiba, peemiht ari schim korim. Apmeklets bij wahji.

Jelgawas Latweeschu Skolu un Isglihtibas Beedriba patlaban teezas un gatawojas sarihkot basaru ar sekojoschu teatra israhdi. — Tas notiks 21. oktobrî Latweeschu Beedribas telpâs. Lai schai simpatiskai beedribai rastos lihdsekli winas teizamo mehrku sekmeschanai, publikas peenahkums beedribai nahkt palihgâ, un tas tagad eespehjams diwejadi: dahwajot preeksch basara daschadas leetas waj ari naudu un apmeklejot paschu sarihkojumu. Basaram nodomatàs leetas nododamas Thielmana un Neimana apteeku pretschu pahrdotawâ, Katoku eelâ № 34, kur ari dabonamas basara biletes. — Pehz basara teek sarihkota teatra israhde; R. Weiza wadibâ Rigas Interim-teatra akteeri israhdìs Bisona joku lugu „Mana seewas mahte" (Madame Bonivard).

Sinas no Rigas mahzibas apgabala. Rigas mahzibas apgabala kurators pasino widus un tautskolu direktoreem, ka 1913. gadâ no 22.—27. martam pehz jaunà stila Spanijâ, Madridê, notiks IV. starptautiskais tautas isglihtibas kongress, lai mahzibas eestahdes, kuras gribetu nemt pee kongresa dalibu, komandetu uf winu sawus delegatus.

— Tautas apgaismoschanas ministrija pasinojusi Rigas mahzibas apgabala waldei, ka tanîs skolâs, kur mahziba eesahkusês tagad, rudenî, jeb wispahrigi pehz 26. augusta, Tehwijas kara swineschanas deena skolas, atteezibâ uf weetejeem apstahkleem, nosakama no mahzibas apgabala kuratora.

— Nemot wehrâ kuratora preekschlikumu un bajnizas koralu mahzischanas swarigo nosihmi skolâs, kurcem uf luteranu bajnizas eekschejo dsihwi tohds leels eespaids, Rigas mahzibas apgabala Widsemes tautskolu direktors Ruzkis greesees pee winam padoteem tautskolu inspektoreem ar paskaidrojumu, ka bajnizas dseedaschanai skolâs jaeet roku rokà ar behrnu religiskitikumisko audsinaschanu, eewehrojot tautas apgaismoschanas ministrijas apstiprinato programu. Tautskolu direktors tapehz luhdj inspektorus, rewidejot tautskolas, dot skolotajeem atteezigos paskaidrojumus un mahjeenus, sihmejotees uf scho preekschmetu.

Papildinajums. Par pagahjuschâ numurâ sinoto no sarga saldata noschauto waram peemetinat, ka tas ir bijis kahds 78 gadus wezs „Romas" nabagu cestahdes eemihtneeks Reinis.

Paschnahwibas mehginajums. Daschas deenas atpakal kahda jaunawa eelehza no plosta tilta Leelupê. Winu isglahba. Paschnahwibas eemesls nesinams.

Weeglprahtiga schaujamu eerotschu leetoschana. Nama ihpaschneeka S. 17 gadus wezais dehls, rihkodamees ar sawu „Montekristo" bisi, eeschahwis Annai B. magurâ. Eewainojums gan neezigs, tomehr eewainojums.

Starptautisskàs walodas kursi. Daudsi wehl usskata starptautisko palihga walodu par kahdu sporta leetu. Ta ir leela kluhda. Winai jau tagad leela praktiska nosihme korespondenzê. Jau daudsi tirdsneezìski kantori to peekopj sawàs ahrejàs atteezibàs. Pehz leelakas wingrinaschanàs sawâ widû, to sahk ari jau atklahti runat saeimàs, kongresos. Ta wina pamasam, bet droscheem soleem eekaro to stahwokli, pehz kura eenemschanas tautas scho leetu swehtìs wairak kà jebkurus zitus jaunlaiku panahkumus. Jo tad kriht wisi beesee muhri kas zilwekus wehl schkir daudso walodu dehl.

Scho kahrojamo mehrki weizinat dibinajàs Jelgawâ Wispasaules Walodas Beedriba DEFIRS. Kursus starptautiskajà walodâ pehz ihsa pahrtraukuma atkal ussahks 19. oktobrî, Laukfaimneezibas Beedribas skolas telpâs, Katoku eelâ № 44, III. stahwâ № 5, un tos turpinàs ik peektdeenas wakaru pus dewinos. Beedreem par welti. Kungi un kundses war peeteiktees par beedreem pee preekschneeka J. Swilpes kunga, Lehjeju eelâ 70, jeb pee kursu waditaja J. Roses, Lehjeju eelâ 16.

J. Rose.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgâ, 12. okt. Ar slintes schahweenu mutê noschahwàs Keisariskàs jachtas „Standart" komandeers Tschagins. Norauts galwas kaufs, sakroplota seja. Seenas un greesti apschlakstiti asinim. Eemesls romantisks.

Pa ismekleschanas laiku ahrkahrtigâ ahtrumâ pee dsihwokla peedrahsàs motors un no ta isskrehja asinaina kursiste Sokolowa, ta eeskrehja preekschistabâ un mehginaja nogistetees. Winu attureja. Israhdijàs, ka wina pahrgreesusi ar bahrdas nasi kaklu. Papiros atrasts testaments: 50,000 rubli atwehleti Sokolowai, bet ja ta nonahwetos, winas mahtei — 30,000 r.

Jaunakàs kara sinas.

Konstantinopolê, 24. okt. Kà dsird, pee Janinas eesahkàs kauja. Greekijas flote parahdijàs Saloniku lihzî.

Ofizieli sinots 23. oktobrî, ka austrumu turku armija aij taktiskeem eewehrojumeem atkahpjas.

Rekâ, 24. okt. Melnkalnes deenwidus armijas komandeers generalis Martinowitschs usaizinajis Tarabodschas garnisonu padotees, lai nowehrstu weltigu asins isleeschanu.

Sofijâ, 24. okt. **Kirk-Kilis bulgari eenehma ar joni.** Wini eeguwa daudj trofejus, wairakus Krupa leelgabalus un leelu pulku kara peederumu. Eenemot Mechomiju un Rastogsku, bulgari eeguwa 2 leelgabalus.

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskà (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „**Latweeschu Awises.**"
Atbildigais redaktors: **R. Purinsch** (Purinu Kläws).

Jelgawas Laukfaimneez. Beedribas Krahschanas-Aisdoschanas Sabeedriba,

Jelgawâ, Katoku eelâ 44. Telefons 62.

Sabeedribas bilanze 30. septembrî 1912. g. 5,972,771 rub. 21 kap.

Sabeedribas bilanze bija:

1911. g.	31.	dezembrî	5,119,150 rub.	37	k.
1910.	„	„ „	3,846,207 „	74	„
1909.	„	„ „	3,012,856 „	54	„
1908.	„	„ „	2,482,661 „	46	„
1907.	„	„ „	1,946,968 „	24	„
1906.	„	„ „	1,443,094 „	42	„
1905.	„	„ „	999,767 „	74	„
1904.	„	„ „	837,356 „	67	„
1903.	„	„ „	645,640 „	01	„
1902.	„	„ „	413,771 „	76	„
1901.	„	„ „	230,608 „	68	„
1900.	„	„ „	109,560 „	77	„

Sabeedribas kantors atwehrts darbdeenam no pulkst. 10—2 deenâ.

Sabeedriba maksà par noguldijumeem 3—6%, rehkinot no noguldischanas deenas.

Par aisdewumeem aprehkina 6—8%.

Peeprasijumus pehz aisdewumeem isspreesch pirmdeenâs un zeturtdeenâs. Aisdewumi teek isseegti uf obligazijam (nekustinameem ihpaschumeem), wehrtspapireem un uf galwoschanu.

Noguldijumus war eesuhtit ari pa pastu waj zaur walstsbankas kantoreem un nodalam kà ari rentejam uf Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedribas tekoscha rehkina Jelgawas rentejà Nr. 63659. Eesuhtito naudu sanehmuse Sabeedriba isgatawo noguldijumu sihmi pehz noguldìtaja wehleschanàs un to winam pa pastu issuhta. Uf noguldìtaju wehleschanos ari noguldijumu prozentes teek pa pastu issuhtitas un tàpat ari pee noguldijuma atmaksas noguldìtajam peenahzigà summa war tikt pa pastu waj zaur renteju peesuhtita.

Walde: agronoms J. Bisseneeks, D. Kahnbergs un agronoms J. Brasda.

SLIMEE

SARGAJATEES NO WILTOJUMEEM

kas pakaltaisiti **Sperminam**, kureem eespaida sinâ ar Sperminu nekas naw lihdsigs, bet beeschi satur weselibai kaitigas weelas.

Neirastenijas, wezuma aespehka, dsimuma aespehka, histerijas, neiraligijas, masasinibas, dilona, sifilisa, dsihwsudraba seku, sirds kaites (aptaukoschanàs, pahrkalkoschanàs, sirds klapeschanas, neweenadas pukstescha nas, miokarditu), arteriju pahrkalkoschanàs, alkoholisma, muguras smadsenu isschuhschanas, treekas, slimibu wahjuma, pahrpuhleschanàs un zitôs gadijumôs tikai ar **Poehla—Sperminu** eguhti spihdoschi panahkumi, par kureem leezina eewehrojamako mahzito wihru un ahrstu nowehrojumi wisâ pasaulê. Wajadsigs peegreest eewehribu nosaukumam

Spermin—Poehl

un atteiktees no wiseem daschadu nosaukumu schkidrumeem un ekstrakteem, par kuru maswehrtibu isdota sewischka broschura, kas ar jaunako literaturu par Sperminu, teek issuhtita par weltu.

ORGANOTERAPEITISKS INSTITUTS
PROFESSORS DR. POEHL & D-LI
KEISARISKA PILSGALMA
PEEGAHDATAJI
ST. PETERBURGA
W.O. 7 LINIJA № 18

L. Günthers

Jelgawâ,
Pasta eelâ Nr. 38.
Telefons 630.

Flihgeli, pianini un harmonijumi

pasihstamo, slaweno fabriku, kà:

C. M. Schröder,
J. G. Irmler,
Brl. Diederichs,
R. Rathke,
J. Tressel,
C. Götze,
C. Krauss,
Th. Mannborg,
H. Hillgärtner.

Pahrdod ari uf nomaksu.

Bahluma kaite. Masasiniba

sewischki

seewam un jaunawam

teek noteikti un pastahwoschi isahrsteta ar

Sanguinal-pillem „Krewel".

Sanguinal-likworu „Krewel".

Schee preparati atschkiras jo teizami zaur sawu labumu un teek no wiswahjakàs mahgas labi sagremoti. — Nekahds mahgas sazeetejums. Nekahdas galwas sahpes.

Stingri jaraugas uf originalmarku
„Krewel".

Dabujams wisâs Kreewijas apteekâs.

Medibas

eerotschus

sem pilnas galwoschanas,

rewolweru

wisjaunakàs sistemas,

muniziju un medibas swehru mahneklus

wisleelakâ iswehlê par mehrenàm zenam peedahwà

Joh. Nitschke, **eerotschu tirgotawa, Rigâ, Kungu eelà 11.**

Dr. Sobeschinskis,

spezialists

plaukschu,

sirds, neeru, mahgas, asins, zukura, reimatisma, eekshk. un dehrnu slim. Peenem slimn. t. deenu (ari swehtdeenàs) Rigâ, **Wehweru eelâ 1,** tel. 55-99. no p. 8—12 pr.p.un no 4—7 wak. Strahdn. lalp. darbd. ari wehl. lihdſ 8 wak.

Rigâ

Dr. Paul Mende

spezialists

elposchanas organeem.

Kunajams no pulkst. 11 lihdſ 1 un no 4 lihdſ 5.
Swehtdeenàs runas stundu naw.

Todlebena bulwari 5.

Peenemu **ahdas, dsimuma, puhschla** un **sifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurstatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marstral-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel.
telefons 5492.

Sobu ahrsts

H. Gutmans

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1
(weenstahwa namâ).
Runas stundas no plkst. 9—1 un no 3—5, swehtdeenàs no 9—1.
Sobus iswelk bes sahpem. Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahkfligi sobi ar un bes platem selta kroni.

Akziju Sabeedribas

J. Hertel

apteeku pretschu pahrdotawà
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

Peedahwà wisadas lauksaimneeziba, dahrskopibà un mahjsaimneezibà wajadsigàs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wisados leelumos **Eilas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**
Gumijas prezes.

---

600 preekschmetu par 3 rub. 90 kap.

25 rublu weetà.

Lai eepasihstinatu muhsu firmu mehs issuhtam tikai schis awises lasitajeem **600** derigus un wehrtigus preekschmetus starp teem, **grefnis kabatas pulkstens ankers,** uf 10 gadu galwoschanu, dublè selta lehdi, kungu waj dahmu dublè selta gredsenu ar Amerikas brilsanteem, tahdu pat krawates adatu, broschu un auskarus neatschkiras no teem, kuri maksà 200 rbl., kreetnu ahdas portmaneju, nesefcru un wehl wairak kà 500 interesantus un derigus preekschmetus. Wisus 600 preekschmetus issuhtam tikai par **3 rbl. 90 kap.** (pulkstens weens pats atsewischki ween maksà 6 rubli). Par peesuhti chanu uf pehzmaksu no 1—2 garnituram weenà reisà 55 kap. Sibirijà 95 k. Gadijumà ja nepatihk nemam atpakal un atdodam naudu.

Adrese: O-wo „Меркурій"
Лодзь Л. № 44.

Jaunu

weenjuhgu ori

ar **dselsasim un atspern fehdekli pahrdod**

Wirkus muischas meschakungs

pàr Dobeli.

Jsrentè ar **1913. g. Bobras** muischas maso muischu (Folwerke) ar apmehram 212 desetinam aramas semes un upes plawam.

Turpat atdod uf renti ar 27. janwari 1913. g.

twaika sudmalas

ar trihs miltu malameem un diweem putraimu gangeem un elewatoru ar putraimu seetu. Peeprasams uf adresi Контору им. „Бобръ" платф. „Бобръ" Александр. жел. дор.

Jelgawas pilsehtas sabeedribas bankas direkzija

dara zinu scho sinamu, ka otrdeen, **23 oktobrî** sch. g. plkst. 4 pehzp. tiks pahrdotas **wairaksolischanà** pret tuhlinsamaksu daschadas min. bankà eekhlatas un peenahzigà terminà neispirktas

selta un sudraba leetas.

Peeprasseet **ihsto** Hollandes **kakao.**

Tikai ar marku **globus un tase.**

Luhdsu to pee pirkschanas eewehrot.

Muhsu konkurenti, ustraukti no muhsu milsigas weikshmes, neatstahj nekahdus lihdsekkus neisleetotus, lai peewilktu pirzejus.

Mehs tahdu zeku nestaigasim. Kà lihdſ schim mehs zihnisimees tikai par to, lai

muhsu kakao

buhtu augsta labuma, barojoschs un patihkamas smarschas. Luhdsam nesamainit ar muhsu wahrdeem un peeprasit kakao tikai ar marku

Globus un tase.

Peeprasseet un pahrleezinatees.

J. C. Van-Houten un Ko., Amsterdamâ.

Pahrdoschana par fabrikas zenam.

Kungu uswalku un dahmu kleischu drehbi,

adamu dsiju

pakâs no 5 mahrz. wisados leelumos un wisadâs krahsâs no

Rigas Akziju Sabeedribas „TEXTIL",

Karlis Kahns, Jelgawâ, Leelajâ eelà Nr. 9,

(Pasta eelas stuhri).

!! Wislehtakas zenas !!

J. Lukis,

28 **Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 28,** 28
seepju fabrikanta Frischa namâ (Iuhdsu eewehrot)
Nr. 28.

Musikas instrumentu, schujmaschinu un welosipedu weikals.

Laipni pee ahwà no sawa bagata krahjuma stihgu unpuhschamus instrumentus.

Gramofonus ar wisjaunako konstrukziju,
Harmonikas, koti leelà iswehlê wisadas sortes.

Leels schujmaschinu lehgeris, no labakàm un slawenakàm fabrikam ar ilggadigu galwoschanu. Wisus augschà minetos rihkus pahrdodu ari uf nomaksu, par lihdſ schim nedsirdeti lehtàm zenam, bes prozentu peestattischanas Weegli maksaschanas nosazijumi, sahkot no 3 rubl mehnesi. Wislabakàs ahrsemes solo-stihgas un gramofonu adatas. **Gramofonu plates** leelà iswehlê wisâs walodàs, koti lehti, jau no 60 k. gabalà, wisjaunakee usnehmumi.

Pascha leela mechaniska darbniza
preeksch wiseem instrumenteem, welosipedeem, schujmaschinam u t.t. **Klaweeru un harmoniumu** islaboschanu un noskanoschanu isdaru koti lehti un noteiktà laikà. Laipni luhdsu paschu interesis, labà, mani pagodinat un par manas prezes labumu un wehl lihdſ schim nebijuschàm lehtàm zenàm pahrleezinatees.

Laipna apkalposchana. Ar augstzeenibu

F. Lukis, Katolu eelâ Nr. 28.

!! Wislehtakas zenas !!

Lanolin liliju peena seepes.

Likumigi sem Nr. **775** sargatas.
Slawenakais lihdsekkis samta mihkstumu ahdai sasneegt.
Dahmam uf labako eeteizams.
Dabonams wisâs labakàs apteeku pretschu pahrdotawàs.
Maksà 40 kap. gabals.
Daudskahrt godalgotas ar augstakam godalgam.
Seepju un parfimeriju fabr. sabeedriba
WENUS.
Markowiz & Plöhn.

Baltijas Lauksaimn. Sawstarp. Kreditbeedr.

Maksà par noguldijumeem 6 % gadà, uf tekoscha rehkina 4½ %.
Noguldits lihdſ 30. septembrim 1,346,038 rbl. 46 kap.

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ Nr. 28.

Kreewu adrese: Прибалтійское Общество Взаимнаго Кредита Сельскихъ Хозяевъ, Бл. Королевская 28, г. Рига.
Walde: agronoms **J. Bissenieks.** Tirdsneezibas sinibu kandidati: **E. Osolinsch** un **R. Dutzens.**

Печатать разрѣшается полиціею.

Te klaht 1 peelikums.

Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr., agr. G. Landsberga drukotawà.